

Nedoceněný rozměr kultury

Dne 22. března tohoto roku regionální noviny Deník otiskly zprávu o závěrech výzkumu provedeného analytickou společností MUSO. Zpráva hovořila o tom, že návštěvnost pirátských stránek narostla na 300 miliard návštěv! Výzkum došel ke zjištění, že nárůst stahování z nelegálních zdrojů se týkal hudby a seriálů. Naopak stahování filmů zaznamenalo pokles.

Tato zjištění jsou o to více alarmující, vezmeme-li v úvahu, že dnes jsou na trhu již zcela běžně dostupné legální služby s kvalitním hudebním nebo seriálovým obsahem. Nejznámější službou v oblasti streamingu hudby je Spotify. Doslova ikonou legálního streamování filmů a seriálů se stala služba Netflix.

Přesto obliba pirátských zdrojů neklesá. Toto zjištění je zářející, protože řada nelegálních služeb není bezplatná. Na trhu působí mnoho těch, které pouze parazitují na tvorbě jiných a šíří obsah, aniž by autoři z jejich zisků obdrželi jakoukoliv odměnu. Přitom si tyto služby za stahování nebo dnes i streamování nechávají od svých zákazníků slušně zaplatit formou měsíčního předplatného nebo za rychlejší stahování velkých souborů. Mají propracované platební systémy. Zákazník může jednoduše nabýt

mylného dojmu, že se jedná o legální službu. A opak je pravdou.

Demonstruje to nerovné postavení tvůrců ať již hudebního, nebo filmového obsahu na internetu. A nutno podotknout, že nejen samotných tvůrců. Dochází k permanentnímu pokřívání trhu. Legální služby, které ctí tvorbu autorů, musí bojovat o stejného zákazníka s nelegálními službami, které na tvorbě pouze parazitují a nic autorům za užití jejich děl neplatí. Tím je v ohrožení i ekonomika legálních služeb. Je to, jako by pekař bojoval o zákazníka s někým, kdo mu jeho pečivo krade, a ještě si navíc naproti jeho pekárně postaví stánek a ukradené pečivo tam prodává za symbolickou cenu.

Proč se k tvorbě a tím i k vlastní kultuře chováme tak macešsky? Kultura utváří jedinečnost měst a regionů, čímž prokazatelně zvyšuje jejich atraktivitu a přináší do těchto míst finanční prostředky. Tvorba a kultura jako celek jsou též neprávem opomíjeny jako jeden z významných faktorů globálního rozvoje. Veškerý pokrok je dnes přisuzován technologiím, což je velice úzký pohled. Zdrojem rozvoje technologií je právě tvorba obsahu. Ale ten by měl být dán na pomyslný oltář vlasti. Toto vnímání se pak projevuje i na politické úrovni.

Na půdě Evropského parlamentu se projednávají úpravy v oblasti duševního vlastnictví. Nerovné postavení tvůrců na internetu je fatálním selháváním právního prostředí, které ohrožuje hospodářskou soutěž. Je potřeba bojovat za narovnání trhu. Nezbyvá tedy než apelovat na evropské politiky, aby vyslyšeli hlas autorské obce. Snad tento hlas nebude překřičen populistickými výkřiky nebo miskou vah nezůstanou vychýlené pod tlakem silných globálních hráčů, jakými jsou například Google či Facebook.

Sluncem prohrátou jarní inspiraci vám přeje

Roman Strejček

